

Handläggare
Niklas Odelberg
Telefon: 08 - 508 026 73

Till
Rinkeby-Kista Stadsdelsnämnd
2021-11-25

Sjunkande barnantal i de kommunala förskolorna

Svar på skrivelse från Elvir Kazinic m.fl. (S)

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

Elvir Kazinic m.fl (S) inkom med en skrivelse till nämnden den 23 september 2021 om sjunkande barnantal i de kommunala förskolorna. I skrivelsen ställs frågor om den fallande trenden i barnantal som äger rum i stadsdelsområdet.

Som en följd av covid-19-pandemin sjunker barnantalet i flera av stadens stadsdelar. Förvaltningen följer noga utvecklingen av antal barn och vidtar åtgärder för att bättre dimensionera förskoleavdelningen efter rådande barnantal och framtida barnantal.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen.

Ärendet

Elvir Kazinic m.fl (S) inkom med en skrivelse till nämnden den 23 september 2021 om sjunkande barnantal i de kommunala förskolorna. I skrivelsen efterfrågas svar på ett antal frågor som relaterar till trenden med sjunkande barnantal i stadsdelen:

- Vilka är orsakerna bakom underskottet av barn och därmed enheternas ekonomiska underskott?
- Följer utvecklingen i efterfrågan på förskoleplatser i Rinkeby-Kista den som kan observeras för staden i övrigt?
- Var har barn som flyttat ut från stadsdelen under 2020 och 2021 sin förskoleplacering?
- Vad medför den planerade nybyggnationen i Kista för efterfrågan av förskoleplatser i stadsdelsområdet?
- Har vårdnadshavare i Rinkeby-Kista en större tolerans för långa avstånd till förskolan?

Synpunkter och förslag

Sedan senhösten 2020 har förvaltningen kunnat observera att barnantalet faller i stadsdelen vilket påverkar efterfrågan på förskoleplatser i kommunal regi och därmed också förskolenheternas ekonomi. Den kommunala förskoleverksamheten i Rinkeby-Kista är dimensionerad för ca 1800 barn. I början av augusti var barnantalet som lägst för kommunal sektor med ca 1550 barn i kommunal regi. Därefter placerades en stor mängd barn under augusti eftersom många vårdnadshavare vill ha en förskoleplats när hösten börjar. Vid slutet av augusti fanns 1650 barn i kommunal regi. Ökningen sedan början av augusti är ovanligt kraftig även om tidig höst ofta innebär stigande barnantal. Förvaltningen är dock fortfarande dimensionerad för fler barn än vad som är placerade i kommunal regi. Motsvarande trend finns (och i en marginellt högre utsträckning) för förskolor i privat regi.

Orsaker bakom låga barnantal i Rinkeby-Kista och staden i övrigt

I samband med att förvaltningen kunde observera sjunkande barnantal genomfördes en utredning av orsakerna bakom sjunkande barnantal. I utredningen jämfördes 2019 (år utan pandemi) med 2020 (år med pandemi) för att hitta demografiska skillnader som uppstått 2020 och som kan förmodas orsakas av pandemin. Analysen visar att det sjunkande barnantalet drivs av i huvudsak två faktorer: Minskad inflyttning av barn från utlandet och ökad utflyttning av barnfamiljer till övriga staden. Förvaltningen bedömer att resultatet av analysen beror på att vakanser har uppstått i övriga staden där många barnfamiljer har flyttat till kranskommuner. Dessa tros delvis gett rum åt barnfamiljer som flyttar ut från Rinkeby-Kista (i synnerhet Kista). Samtidigt har pandemin gjort det svårt invandra till Sverige i allmänhet vilket påverkar Rinkeby-Kista särskilt starkt som under mer normala omständigheter har en hög inflyttning från utlandet.

Trenderna i Rinkeby-Kista skiljer sig därmed något från de trender som kan observeras för staden i övrigt. Andra delar av staden präglas av en stark utflyttning till Stockholms kranskommuner och påverkas i mindre utsträckning av minskad inflyttning från utlandet.

Utflyttade barns placering

Förvaltningen har möjlighet att följa barns placering i stadens register över barn. Detta register sträcker sig enbart till övriga delar av staden. Förvaltningen har inte möjlighet att följa upp var barn får sin placering som placeras i andra kommuner. Förvaltningen bedriver idag ingen systematisk uppföljning av vart barn flyttar och var de då har sin placering.

Ökat antal bostäder i Kista och efterfrågan på förskoleplatser
I samband med planerna för nya bostäder i Kista ökar också efterfrågan efter förskoleplatser. För att möta den nya högre efterfrågan planeras därför för nya förskolor. Fyra avdelningar är planerade för att tas i drift innan 2025 och ytterligare 15 avdelningar och en öppen förskola är planerade att tas i drift 2025. Behovet av ytterligare avdelningar är en direkt följd av att bostadsbeståndet växer (och därmed befolkningen) och påverkas inte av sjunkande barnantal i övrigt.

Vårdnadshavares tolerans för avstånd till förskola
Förvaltningen har enbart information om barn som är eller har varit placerade i Rinkeby-Kista och kan därför inte genomföra jämförande analyser med andra stadsdelar. Förvaltningen har dock i samband med formulerandet av en budskapsplattform upphandlat konsulter som intervjuat vårdnadshavare om deras överväganden vid val av förskola. I svaren anges förskolans rykte och intrycket på forskola.stockholm.se som några av de viktigaste skälen bakom valet av förskola. Avståndet till förskolan var hos intervjupersonerna inte ett framträdande tema. Det finns dock inte en jämförbar studie av vårdnadshavare i andra stadsdelar.

Toni Mellblom
stadsdelsdirektör

Kim Lagerquist
Avdelningschef

Bilaga

Bilaga – Sjunkande barnantal i de kommunala förskolorna, daterad
2021-09-23

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, stadsdelsdirektör	2021-11-04
Kim Lagerquist, Avdelningschef	2021-11-02